

מוֹזִיקָאנְטָן אַין טוֹרְקָא

1. חַיִים פַּעֲלָעַךְ – כְּלִיזֶמֶרִים קָוְמָעַן אַין שְׁטָעַטְלָ אַרְיֵין

אין אנהויב פונם יאר 1870 אין אין א שענעם פרימארגן אוּרִינְגְּפָאָרָן אַינְס טוֹרְקָעַר רִינְגָּק אַפְּעַרְדָּאָוְן וּוְעַגְּלָעַ, אַבְּעַרְגָּעַדְעָקָט מִיט אַבְּוִיד אָוּן אַנְגְּעַפְּרָט פָּוּן אַיְדָּמִיט נִישְׁתְּ קִיְּן מִיאָוּסָע בָּאָרֶד. טוֹרְקָעַר יִדְּן זַעַנְעָן בָּאָלְד צָוְגַּשְׁתָּאָנְעָן צָוָם וּוְאָגָן – זַיִּה האָבָּן גַּעֲמִינְט, אוּ דָאָס זַעַנְעָן צָוְגִּינְגָּר. דָּעַר פְּרַעְמָדָעָר יִדְּהָאָט זַיִּק גַּעֲכָפְּט דָּאָרוּיפְּ – זַאָגָט עָר בָּאָלְד: «גּוֹטְ-מָאָרָגָן, יִדְּן. כִּבְּין גַּעֲקָומָעַן צָו אַיְיר, וּוְיִיל כְּהָאָב גַּעֲהָעָרטָה. דָאָס בַּי אַיְיךְ אַין שְׁטָאָט אַיְוָן נִישְׁתְּאָ קִיְּן יִדְּיִשְׁעָ מְוִיְּקָה. מְוִיְּקָאנְטָן, וּוְאָס זָאָלְן שְׁפִילְן אַוִּיפְּ יִדְּיִשְׁעָ מְוִיְּקָה».

«אוּן אַיךְ שְׁטָעַל זַיִּק פָּאָר אַיְיךְ פָּאָר – אַיִּזְמְשִׁיךְ גַּעֲוָעָן דָּעַר פְּרַעְמָדָעָר יִדְּ: אַיְר בֵּין גַּעֲקָומָעַן צָו אַיְיךְ פָּוּךְ בְּעַסָּאָרָבָּעָן; אַיְר בֵּין דָּעַר קָאָפְּעַלְמִיסְטָעָר. דָאָס אַיִּזְמְיִין וּוְיִיבָּאָן דָאָס אַיִּזְמְיִין קָאָפְּעַלְעָה. אַיִּק וּוְעַלְעָה אַיְיךְ שְׁפִילְן אַוִּיפְּ יִדְּיִשְׁעָ חַתּוֹנוֹת אָזְוִינְס, וּוְאָס אַיְר הָאָט נָאָךְ בֵּין אִיצְטָן נִישְׁתְּ גַּעֲהָעָרטָה...»

אוּפְּנָן וּוְעַגְּלָעַ אַיִּז גַּעֲזָעָסָן אַפְּרִוי אָוּן 5 נִישְׁתְּ דָּעַרְוָאָקְסָעָנוּגְּ יִנְגְּלָעַ, צָחָמָעַן אַיִּז דָאָס גַּעֲוָעָן דִּי מוֹזִיקָאנְטָן פָּאָמְלִיעָה. דָּעַר פָּאָטָעָר הָאָט גַּעֲהִיָּסָן, פְּרִיזָל אָפְּעָרָמָאָן אָוּן זַיְנְעָן זַיִּן זַעַנְעָן גַּעֲוָעָזָן: שְׁמוֹאָל, מְשַׁהְיָאָרָהָם, דָּודְיַאָצִיךְ, בָּעָרָל אָוּן יָאָסָגָן.

טוֹרְקָעַר יִדְּן האָבָּן זַיִּה גּוֹט אוּפְּגָעָנוּמָעָן, פְּשָׁוֹט דָּעַרְפָּאָר, וּוְיִיל מִיהָאָט זַיִּי
שְׁטָאָרָק בָּאָדָאָרָפְּטָהָאָבָּן...

אוּן דָּעַר קָאָפְּעַלְמִיסְטָעָר הָאָט דִּי טוֹרְקָעַר יִדְּן נִישְׁתְּ אָפְּגָעָנָאָרָט – זַיִּי
זַעַנְעָן גַּעֲוָעָן עַרְשְׁטָקְלָאָסִיקָעָ חַתּוֹנָה מְוִיְּקָאנְטָן. טְרָאָץ דָּעַמָּ, וּוְאָס זַיִּה האָבָּן
נִישְׁתְּ גַּעֲקָאנְטָ שְׁפִילְן פָּוּן נָאָטָן, נָאָר פָּוּן גַּעֲהָעָר – זַעַנְעָן זַיִּי גַּעֲוָעָן סְפָעָצִיאָ
לְיוֹירָט אַוִּיפְּ עַכְתָּ יִדְּיִשְׁעָ חַתּוֹנָה מְוִיְּקָה, אָוּן דִּי טוֹרְקָעַר יִדְּן, וּוְיִאָרְקָה
יִדְּן פָּוּן דָּעַר אָוְמָגָעָבָוָגָן, זַעַנְעָן פָּוּן זַיִּי גַּעֲוָעָן זַעַר צּוֹפְּרִידָן אָוּן זַאָגָאָר שְׁטָאָלְצִירָט
מִיט זַיִּי...

זַיִּעַר נָאָמָעָן הָאָט זַיִּק אַנְגְּעַהָוִיבָן פָּאָרְשְׁפְּרִיְּיטָן אַיִּן גָּאנְץ גַּאלְצִיעָט אָוּן
אַיִּק אַרְיְבָעָר דִּי אָוְנְגָאָרִישָׁע גַּרְעָנְעָץ... רַבִּים אָוּן רַיִיכָע חַסְדִּישָׁע יִדְּן

זוי גענומען אויך זיינער חתונהס. כדי משמח זיין גוט דעם עולם. זוי זענען אוויי "צורייסן" געווארן, או צפלעגט זיך מאכן, או טורקער יידן אליאן האבן געמוץ אפליגן חתונהס, מחתמת דעם. וואס די קאפעלייע אויז געווען פארנומען אויף די וועלט...

חותמות אופרטין — די אופרטאנ' קאפעלייע.

די ברידער מוויקאנטען זענען גראיס געווארן אוון געפירות אוין טורקה אין אמרת יידיש אוון אינטערעסאנט לעבן. דריי פון זוי האבן געטראגן בערד, אין פיאות. אוון צוויי זענען שוין געווען ראוויט. מיט דער קאפעלע האט שוין אנגעפירות דער עלטסטער ברודער שמואל, אוון משה-אברהם אויז געווען זיין פארטרעטער. די קאפעלייע האט געהאט אלע ניטיקע אינסטיטוטענטן. כדי צו קאנפֿן צפֿילן אויך יידישע חתונות.

אוון די חתונות זענען אין יענער צייט געווען נאך זיך פרילעכע. יונגעליט פלעגן שריין: "משה-אברהם, א קואקל, משה-אברהם, א ברוגול!" — אוון די יינגע ליטט אングעטן אין שטראימלער און זידענע בעקעס זענען געגאנגען לאדן די וויבעלעך צום טאנצן מיט א פאטשילע אין האנט... זוי זענען צויגוקומען צום וויבעלע אין א שייסל און דערלאנגט דאס פאטשילעל; ס'זוייבל האט גענומען דאס טוכעלע אוון געגאנגען טאנצן. צוירשת אביסל אראטגעלאות דאס קעפל, זיך גערויטלט — אוון די יונגעליטלער מיט שטראימלער

האבן געטאנצט מיט פיעער. איז די מזוקאנטן האבן עפֿס אויפגעעהרט שפילן, האבן זי' געשיגן: "משה-אברהם, וויטער, וויטער, נאך, נאך — חשבון שפערער!" און מזוקאנטן האבן געשפלט, איז סאייז געגאנגען א ריך! וועלך קאן זיך דאס פארשטעלן און באגרייפן היינט די גראיסע שמחה, וועלכט האט איז די דאמאלסדייק החותנה אָרומגעיכאפט דעם עולם. א סֶן מיטגעווירקט דאזו האט עס די טורקער קאפעעלע.

2. משה פראם — דער אַרְקָעֵסְטָר אִין די נִיּוֹ צִיִּיטָן

מיט דער צייט האבן זיך די פֿרִימִיטִוּעַ קליזמרים מאדענויירט אִין זיך צוגעפאסט צו די נִיּוֹ צִיִּיטָן. די זין פֿון משה-אברהם אִון שמואל אַפְּערמאן האבן זיך אויסגעלערנט שפילן פֿון נאָטן אַון צוביסלער אָומְגָעוֹוָאנְדָלָט גַּעוֹוָארָן אִין אָרגָאנְזִירָטָן אַרְקָעֵסְטָר, וועלכער האט גַּעֲשְׁפִּילְט נִישְׁתְּ נָאָר אוּפְּ יִדְישָׁע חותנות, נָאָר אוּפְּ גַּעֲבָן קָאנְצְעָרָטָן, מִיטְגַּעַשְׁפִּילְט אִין טָאָטָר פֶּאָרְשָׁטְעָלָונְגָעָן, וַיְיַוְיכְּ אַוְיכְּ טָאָנְקָ-אוֹנוֹטָן, וועלכע פְּלָעָן שְׁוִין דָּאמָאלָס אָפְּטָ אָרגָאנְזִירָט וּוּרָן דָּוָרָךְ דָּעָר פֶּאָרְגַּעַשְׁרִיטָעָנָר טָוְרָקָעָר יוֹגָנָט.

באָונְדָעָר האט זיך דער אַרְקָעֵסְטָר אַנְטוּוּקְלָט נָאָך דָּעָר עַרְשָׁטָר וּוּלְט מלְחָמָה. די אַפְּערמאָנס, וועלכע זענען גַּעוֹוָעָן אלְס פְּלִיטִים אִין ווּוְן, האבן דָּאָרָס גַּעֲלָעָנָט מַזְוִיק. אִון ווּעָן זי' זענען צְרוּקִיגַעֲקוּמָעָן נָאָך דָּעָר מלְחָמָה קִיּוֹן טָוְרָקָא, האבן זי' זיך ווּידָעָר גַּעֲנוּמָעָן צוֹ זִיעָר אלְטָעָר פְּרָנָסָה.

אין שטאט אִין אַנְשָׁטָאָנָעָן אַ קִּינָא מִיט שְׂטִימָע פִּילְמָעָן — האבן זי' באָגְלִיט דעם פְּרָאָגְרָאָם מִיט מַזְוִיק. דָּעָר עַולְם פְּלָעָגָט אָפְּטָמָאלָל מַעְרְגָּה הנָאָה האָבָן פֿון זִיעָר שְׁפִילָן וַיְיַוְיכְּ פְּוֹנָם פִּילְמָ... זַעַר אָפְּטָ פְּלָעָגָן אִין שְׂטָעָל גַּאַסְטָרָאָד לִירָן פֶּאָרְשִׁידְעָנָע טָעָטְרִיטְרוֹפָן פֿון גַּאנְץ פּוֹילָן אִון זי' האָבָן גַּעֲנוּמָעָן דעם אַרְקָעֵסְטָר אלְס באָגְלִיטָר. אוּפְּיךְ די אָקְרָאִינָר אִון פָּאָלָאָקָן פְּלָעָגָן גַּעֲנוּמָעָן דעם יִדְישָׁן אַרְקָעֵסְטָר צוֹ זִיעָר פֶּאָרְשָׁטְעָלָונְגָעָן, וּוָסָ פְּלָעָגָן אוּסְגַּעֲפִירָט וּוּרָן אִין די קוּלְטוּרְהִיּוּר "סָאָקוֹל" אִון "פְּרָאָשְׁוּיטָא".

אוּיאָרָום אִין דָּעָר אַרְקָעֵסְטָר בַּאֲלִיבָס גַּעוֹוָעָן בַּיְיַ דָּעָר גַּאנְצָר שְׂטָטִישָׁע בַּאֲפָעַלְקָעָרָונָג. זִיעָר גַּוְטָעָר שָׁם אִין אוּפְּיךְ וּוּיִיטָ אָרְיָבָעָר די גַּרְעָי נָעָצָן פֿון טָוְרָקָא. ווּעָן דָּעָר מַאֲנְקָאָטָשָׁעָר רַבִּי זְצַ"ל האָט אוּסְגַּעֲבָן זִינָס אַ טָּאָכְטָעָר, האָט מַעַן באַשְׁטָעָלָט דָוָקָא די טָוְרָקָעָר מַזְוִיקָאָנָטָן צוֹ דָעָר חותנות. אִין כָּאָטָש מַאֲנְקָאָטָש אִין דָּאמָאלָס גַּעוֹוָעָן אִין די גַּרְעָנִיצְן פֿון

ששעכאסל אוואקיי, האט דער רבי דערלעדייקט פאר זיי א ספצעיעלע דערלייבניש ארייבערצופארן די גרענץ און דער ארקעסטער האט זיך דארט אויפגעהאלטן א חודש צייט און שם געוען די געסט פון רבינס הויף. אט די חתונה האבן די טורקער מוחיקאנטן לאנג נישט געקאנט פארגעסן... חוץ דעם, וואס זיי האבן דארט געגעסן און געטראינקען דאס שענטשט און דאס בענטשט פון רבינס טיש, האבן זיי נאך אהימגעברעננט א פויטיקע מיט געלד. ס'האט געטאיעט פאר האלץ און קרטאפל אויפן גאנצן ווינטער און ס'אי נאך געלביבן אויף שיר און קלידער פאר די קינדרער.

דאס אומגליק אבער איז געוען, וואס אוזעלכע רייכע חתנות געוען פארגעקומען אטאל אין א יובל... בדרכ' כלל זענען אונזערע כליאמרס געוען קבנזים און שווער געקעטפ פארן עקוועסטען. זיי פלעגן נישט איינמאל אroiיסווויזן מערד קונסט ביימ צואמאנשטעלן אויף שבת זוי ביי דער מוחיק... און דערפאר טאקע האט יעדער פון זיי געמות האבן עפַס א נבענ'פרנסה, וויל אנדרער וואלטן זיי נישט געקאנט אויסקומען.

*

דעם הוייטקערן פון דעם ארקעסטער האט וויטער געלילדעט די משפה אפערמאן. שוין דער נאמען אלין האט אין טורק אעהיטן מוחיקאלישע פפאיקיט. א טיל פון זיי האבן געלערנט מוזיק אין דער ווינער קאנסער וואטאריע ווען זיי זענען געוען, זוי שוין געזאגט, אלס פלייטים אין עסטריה, בשעת דער ערשתער וועלט-מלחמה. איינער פון די משפה איז א菲尔 געוען א גרויסער ווירטואז, נאך ער איז פארבליבן אין ווין און נישט צוירגעקומען קיין טורק... דער הוייט-לייטער פון דער ארקעסטער איז געוען איטשע אפערמאן; גערופן האט מען אים "איטשע גראטש". ער פלעגט עס דערלעדיין אלע אדמיניסטראטור אונגעלאנגנהיטן; אין דעם ארקעסטער גופה פלעגט ער דוקא נישט שפילן דעם ערשות פידל. ער איז געוען א בעלבתיישער ייד, געהאט איז איגן הייזל אויף דער באז'גאס און א פולע שטוב מיט קינדרער... און אוי זוי פרנסה האט מען שווער אroiיסבאקומען פונט סמיישעך, האט ער איבערגערטן די מוחיקאליטע טראדייציע פון דער משפה — און געלאות זינע קינדרער לערנען אנדרער מלאות...

זין ברודער, לייביש אפערמאן, איז געוען א גוטער פידלער. חוץ דעם, וואס ער האט געשפלט איז דעם ארקעסטער, האט ער אויך געגעבן מוחיק לעקזיעס, און אוי ארום אroiיסגעצזיגן פרנסה פאר זין גרויסע משפה.

דער גראָעטער מוֹזִיקָעֶר אין דער משפה איז געווען מתיית אַפְּנָרְמָן,
און דווֹקָא בֵּי אִם אִיז מוֹזִיק געווען אַ נְּבָרְבָּאַשְׁפְּטִיקָוָגָג. די הוּאַפְּט
פרְּנָסָה בֵּי אִם אִיז געווען אַ קָּלָאַנִּיאָל גַּעֲשָׁפֶט וּוּי אוּיךְ מוֹזִיק אַינְסְּטְּרוּמָנָן
אוּיךְ דער באָנְדָּגָס. אין דעם אַרְקָעַסְטָעֶר פְּלָעַגֶּט עַר אַנְטִילְנָעָמָן נָאָר בֵּי
עַרְנָסְטָע אַרְוִיסְטָרָעַטְוָגָעָן, וּוּי לְמַשֵּׁל קָאַנְצָעָרְטָן. אַדְעָר בֵּי מוֹזִיקָאַלְיָשָׁע טַעַטָּעָרֶר
שְׂטִיק, וּוּעָן סְפָּלָעָגֶט אַרְאָפְּקוּמָעָן אַין שְׂטָעָטָל אַרְיִין אוּיךְ גָּאַסְטְּרָאָלָן אַ יִדְּישָׁ
אַדְעָר אַן אַוקְּרָאַנִּישָׁ טַעַטָּר. אוּיךְ חַתּוֹנוֹת פְּלָעַגֶּט עַר זַעַלְטָן שְׁפִילָן. סְפָּלָעָגֶט
זַיְדָּרָעָפָן, אוּוּעָן אַ שְׂטָאַטִּישָׁר נְגִיד הָאָט חַתּוֹנוֹת גַּעֲמָאָכָט אַ קִּינְד אַן עַר
הָאָט סְפָּעַצְיָעָל גַּעַוָּאָלָט. אוּוּמִית אַפְּרָמָאָן זַאַל שְׁפִילָן אוּיךְ דער חַתּוֹנוֹת —
דאָן הָאָט עַס גַּעַמּוֹת קָאַסְטָן אַ סְּךְ טִיעָרָעָר. אוּיךְ אוּאָ אַיבְּרִיקָן לוּקְסָטָס
הָאָט זַיְדָּק נִשְׁתָּאַדְעָר גַּעַקָּאנְט דָּעֶרְלָוִיבָן.

און בָּאָמָּת, סְפָּלָעָגֶט זַיְן אַ בָּאוּנְדָּעָר פָּאָרְגָּנִיגָּן צַו הָעָרָן שְׁפִילָן מִתְּחִין
דַּעַם עַרְשָׁתָן פִּידָּל. עַר פְּלָעַגֶּט דָּאַן שְׂטִיעָן עַרְנָסָט פָּאָר דַּעַם גָּאַנְצָן אַרְקָעַסְטָעֶר
און מַאיְעַסְטָעַטִּישָׁ צַיְּעָן דַּעַם בּוּגָּגָן אַרְיִיף אַן אַרְאָפָן אַן אַרְוִיסְטָרָעַגָּעָן וּוּיְיכָעָן
און הָאַרְצִיקָּעָ טַעַנְעָר פִּין זַיְן גּוֹטָן אַינְסְּטְּרוּמָנָן; מִ'הָּאָט נִשְׁתָּאַדְרָפָן
זַיְן קִיְּין סְפָּעַצְיָעָלָר מִבֵּין אוּיךְ מוֹזִיק, כְּדֵי צַו פִּילָן, אוּמִיהָאָט פָּאָר זַיְדָּק
טָאַלְאַנְטָפָולָן מוֹזִיקָעֶר.

אָפְּשָׁר טָאָקָעָ פְּלָעַגֶּט עַס בֵּי אִם אַזְּוִי גּוֹט אַרְוִיסְקָוּמָעָן, וּוּיְיל עַר הָאָט
נִשְׁתָּאַדְרָפָן גַּעַשְׁפִּילָט פָּאָר فְּרָנָסָה צַוּעָקָן: עַר אַלְיִין הָאָט גַּעַהָאָט אַ פָּאָרְגָּנִיגָּן פָּוּן
זַיְן מוֹזִיק, אָפְּשָׁר נָאָךְ מַעַר וּוּי זַיְן בָּאַגִּיסְטָרָעָר עַולְמָן. שְׁפִילְנְדִיק מִיט אִם
צַחְאָמָעָן הָאָבָּן זַיְדָּק אוּיךְ דִּי אַנְדָּעָרָעָ אַרְקָעַסְטָעֶר מִיטְגָּלְדִּעָר גַּעַשְׁפִּילָט זִיכְעָרָעָר...
זַיְיָ פְּלָעָגָן דָּאַן אַלְעָ שְׁפִילָן עַרְנָסָטָעָר מִיט עַפְּעַס אַ סְפָּעַצְיָעָלָן אַחֲרִיוֹת: נִשְׁתָּאַדְרָפָן
גַּעַאיִילָט זַיְדָּק, אַבְּיַ אַבְּרָצְזָקָוּמָעָן. עַולְמָן פְּלָעַגֶּט דָּאַן זַאָגָן: "בֵּי אַ גּוֹטָן וּוּאָגָן
אוּיךְ לִיְכָטָעָר צַו גִּיְּן צְוּפָס..."

אַ גּוֹטָעָר מוֹזִיקָעֶר אַיְזָקְגּוֹעָן פָּנָחָס שָׁוֹאָרָץ. עַר הָאָט גַּעַשְׁפִּילָט
אוּיךְ אַ סְּךְ אַינְסְּטְּרוּמָנָן: פִּידָּל, טָרָאַמְפָּעָטָעָ, קָאַנְטָרָאָבָּאָס אַן אַנְדָּעָרָעָ. עַר
הָאָט אוּיךְ גַּעַקָּאנְט זַיְגָעָן פָּוּן נָאָטָן. אַוְן עַר הָאָט טָאָקָעָ אַונְטָעָרִיכְטָעָס דַּעַם
כָּאָר בֵּי דִּי יוֹגָנָט אַרְגָּאַנְיוֹאַצְיָעָס אַוְן דִּירָעָגִירָט בֵּי וּוּיְעָרָעָ אַוּיפְּטָרָעַטְוָגָעָן.

קיִיְן טָוְרָקָא אַיְזָקְגּוֹעָן פָּנָחָס שָׁוֹאָרָץ גַּעַקְוּמָעָן אלָס קָלִיָּן יִינְגָּל נָאָךְ פָּאָר דַּעַר
עַרְשָׁטָעָר וּוּלְטָטָטָלָט מְלָחָמָה. גַּעַבְּרָעָנָגָט הָאָט אִם מִיט זַיְדָּק דַּעַר שְׂטָאַטִּישָׁר חָזָן
אַיסְטָרָחָי אַוְן עַר הָאָט בֵּי אִם גַּעַזְיָנָגָזָן אלָס מְשֻׁוְרָר אַיְן שָׁוֹל. מִיט דַּעַר
צִיִּיט הָאָט עַר חַתּוֹנוֹת גַּעַהָאָט אַוְן גַּעַוָּאָרָן אַ תְּשַׁבְּ אַיְן שְׂטָעָטָל. קִיְּין גַּרְוִיסָעָ

גליקן האט ער נישט געמאכט: ער האט א סך געארבעט: ביינאכט געשפיטל און בייטאג געגעבן לעקצייס — און פון דעם אלעם האט ער נישט געהאט אויף שבת... און כדיאויסצוהאלטן די פריי און זיירע פיר קינדער האט ער נאך געמאחט צופאַרדינען אלס נאכטועצעטער אין א האלץ סקלאָד...

לייביש ארטל האט געשפיטל אויף קלארנעט, פלייט, אלט און אויך אויף פידל. אבער לויטן כלל: וואס מער אינסטראומענטן אלץ וועניךער פרנסה — האט ער אויך צופאַרדינט אָרבֿעַטְנִיך אלס פריזירער.

זום קאמפלעט האט אויך געהרט הערשעלע פוייקר. א קליעין יידל, וואס זיין הויפט פרנסה איי געוווען מוייערער. אין דער פרײַעֶר צײַט האט ער צופאַרדינט קלאָפּנְדִּיך אויף דער פוק. דערפָּאָר טאָקָע האט ער געהאט דעם צונאָמָעָן "פּוֹיְקָעָר".

יא. ניכט קיין לייכטע פרנסה האבן געהאט אונזערע מוויקאנטן: זיין האבן תheid, ווי צוין געזאגט, שווער געקעפּט אויף זייר קיומ. נאר געלעבט

תומורת חובבים בטורקה. בהנהגת פנחס שוורץ.
אמטאָרן אָרְקָעַסְטָעָר אָונְסְטָעָר די גִּיטְעוֹנָג פּוֹן פֿנְחָס שוֹוָאָרֶן.

האָבָן אלע אַנְשְׁטָעַנְדִּיק, בעַלְבִּתְיִיש אָוֹן גּוֹט דָּרְצְזִוְּגָן וַיְיָרָע קִינְדָּעֶר. סַאיַּוּ
כְּדַאי צַו אַונְטָעַרְשְׁטוּרִיכָּן אָוּן אַינְטָעַרְעַסְּאַנְטָע דָּרְשִׁינְגָּנָג, וַיְעַלְכָּעַ האָט כַּאֲרָאְקְטָעִי
רוּוִירֶט זַיְעֶר אַנְשְׁטָעַנְדִּיקִיט: אַיְן קַעְגַּנוֹאָץ צָוּם סַוחְרִישָׂן שְׁטָאנְדָה, וַיְעַלְכָּעַ
הָאָט תְּמִיד גַּעֲפִירֶט צְוִישָׂן זִיךְרָא גַּרְוִיסְעָן קַאנְקוּרְעָנָץ, אָוּן אַפְּטַמְּאָל פְּלַעַגְטָ
עַס קַומְעָן צַו מַחְלֻוקְתָּן אָוּן אַפְּיָלוּ צַו גַּשְׁלַעְגָּן, וַיְעַלְכָּעַ האָבָן זִיךְרָא, וַיְיַעַזְעַנְלִיךְ.
פַּאֲרָעַנְדִּיקְטָט כִּיטָּא דִיןְתָּוָרָה אַדְעָר גַּרְוִיכְט — הָאָט שְׁטָעַנְדִּיק בֵּי אַונְזְעַרְעָ
כּוֹזְיָקָאנְטָן גַּעֲהַעֲרָשָׂט שְׁלוּסְבִּית. זַיְיָ האָבָן גַּעֲלַבְטָט מִמְּשׁ וַיְיַעַזְעַנְלִיךְ אָוּן
צַו קִיְּנוּ קַרְיָגְעָרְיָעָן אַיְן קִיְּנְכָּאָל נִישְׁט צַוְּגָעָקְוָמָעָן: זַיְיָ פְּלַעַגָּן זִיךְרָא טִילְוָן
עַרְלָעָךְ מִיְּנָן שְׁוֹעָר פַּאֲרָדִינְטָן גַּרְאָשָׂן. זַעְגָּעָן זַיְיָ טַאְקָע שְׁטָאָרָק בַּאֲלִיבָט גַּעְוָעָן
בֵּי דָּצָר שְׁטָאָטִישָׂעָר בַּאֲפַעַלְקָעְרוֹנָג סִיְיָ בֵּי יִידָן אָוּן סִיְיָ בֵּי דִי קְרִיסְטָן.

בערִיש פּוֹיְסִים בְּשִׂיחָה חַסְופָה מַעֲנִינִי דִיּוֹמָא...
אַ שְׁמוּעָס אַיְן נָאָם